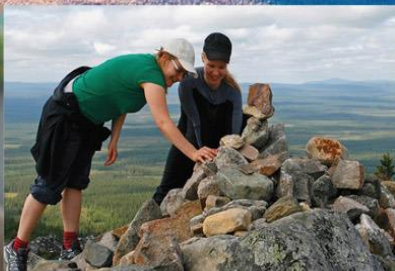
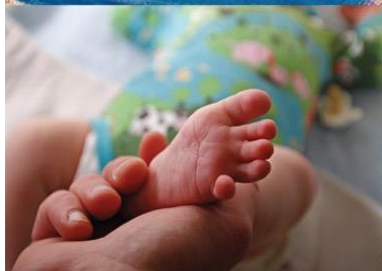

Kittilä

**KITILÄN KUNNAN
OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA**

www.kittila.fi

Hyväksytty 23.9.2015

1 Sisällys

JOHDANTO.....	3
1. OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLTOPALVELUT KITTILÄSSÄ.....	4
1.1. Opiskeluhoollon toimintaperiaatteet, tavoitteet ja tehtävät.....	4
1.2. Opiskeluhooltoon liittyvät suunnitelmat.....	5
1.3. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta	5
1.4. Kittilän opiskeluhoolltopalvelut	6
1.4.1. Kuraattori – ja psykologipalvelut.....	6
1.4.2. Koulu – ja opiskeluterveydenhuolto.....	7
2. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT	9
2.1. Yhteisöllisen opiskeluhoollon määritelmä	9
2.2. Yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen	9
2.2.1. Opiskeluhoollon johtaminen ja ohjaus.....	9
2.2.2. Oppilaitoskohtaiset opiskeluhoolltoryhmät ja niiden toiminta	9
2.3. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa	10
2.4. Yhteistyö nivelvaiheessa.....	10
2.5. Oppilaitosten turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat	11
3. YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON JÄRJESTÄMINEN.....	13
3.1. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon määritelmä.....	13
3.2. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon toteuttaminen.....	13
3.2.1. Yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen.....	13
3.2.2. Asiantuntijaryhmän toiminta ja opiskeluhoollon kertomuksen laadinta.....	14
4. OPISKELUHUOLLON YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPISKELIJOIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA 14	
5. OPISKELUHUOLLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN.....	15

JOHDANTO

Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki astui voimaan 1.8.2014. Tässä laissa säädetään perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitetussa opetuksessa olevan oppilaan sekä lukiolaissa (629/1998) tarkoitetussa koulutuksessa olevan opiskelijan oikeudesta opiskeluhooltoon. Tätä lakia ei sovelleta perusopetuslaissa tarkoitettuun aamu- ja iltapäivätoimintaan. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa käytetään käsitteitä opiskelija, opiskeluhoolto, koulutuksen järjestäjä ja oppilaitos. Perusopetuksen opetussuunnitelmassa vastaavina käsitteinä käytetään nimityksiä oppilas, oppilashuolto, opetuksen järjestäjä ja koulu. Opiskeluhoolto ovat sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilashuolto että lukiolaissa tarkoitettu opiskelijahuolto. Kittilän opiskeluhoitosuunnitelmassa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisia käsitteitä, koska suunnitelma koskee niin esi-, perus- kuin lukio-opetustakin.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain tarkoituksena on:

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä;
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä;
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville;
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu;
- 5) vahvistaa opiskeluhoollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoitosuunnitelma toteutuu. Koulutuksen järjestäjän on järjestettävä opiskeluhoolto yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoitopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa siten, että opiskeluhoollosta muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus.

1. OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLTOPALVELUT KITTILÄSSÄ

1.1. Opiskeluhoollon toimintaperiaatteet, tavoitteet ja tehtävät

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoolto ovat sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilashuolto että lukiolaissa tarkoitettu opiskelijahuolto. Opiskeluhoollon tavoitteet, tehtävät ja toteuttamisen periaatteet muodostavat esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen ulottuvan jatkumon. Eri koulutusasteiden vuorovaikutus on tärkeää pohdittaessa opiskeluhoollon toimintaa kokonaisuutena. Yhtenäiset käytännöt tukevat eri kehitysvaiheissa oppilaan terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Opiskeluhoollon monialaisen yhteistyön rakenteita, muotoja ja toimintatapoja kehitetään koulu yhteisössä ja eri yhteistyötahojen kanssa. Kehittämistyö edellyttää opiskeluhoollon suunnitelmallista arviointia. Opiskeluhoolto toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana *yhteisöllisenä* opiskeluhoollona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus *yksilökohtaiseen* opiskeluhooltoon. Opiskeluhoollon kokonaisuuteen sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoolto sekä opiskeluhoollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut.

Opiskeluhoollotyötä ohjaavia periaatteita ovat:

- monialainen yhteistyö, yhteisöllisyys ja moniammatillisuus,
- luottamuksellisuus,
- opiskelijan ja huoltajan kunnioittaminen sekä osallisuuden tukeminen,
- opiskeluhoollon tarpeen oikea-aikainen tunnistaminen,
- opiskeluhoollon riittävä saatavuus sekä
- uusien toiminta- ja ratkaisumallien kehittäminen.

Opiskeluhoollon tavoitteita ja tehtäviä ovat:

- hyvinvointia tukevan koulu yhteisön ja oppimisympäristön kehittäminen, seuraaminen ja arvioiminen,
 - yhteisöllisen toimintatavan kehittäminen ja vahvistaminen edistämällä oppilaan ja huoltajan sekä muiden mahdollisten toimijoiden osallisuutta koulu yhteisön hyvinvoinnin kehittämisessä,
 - myönteisen vuorovaikutuksen ja keskinäisen huolenpidon ilmapiirin edistäminen sekä tarvittaessa ongelmiin puuttuminen,
 - terveen ja turvallisen oppimis - ja kasvu ympäristön ylläpitäminen ja kehittäminen,
 - toimenpiteet ja vastuunjako ongelma- ja kriisitilanteiden ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi tai hoitamiseksi:
 - mielenterveyden suojaaminen

- syrjäytymisen ehkäiseminen
- kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä suojaaminen
- poissaolojen seuranta
- tupakoinnin ja päihteiden käytön ehkäiseminen
- toimintatavat erilaisissa tapaturmissa, onnettomuuksissa ja kuolemantapauksissa
- opiskelijan yksilöllisen kasvuun, kehitykseen ja terveyteen liittyvien tarpeiden huomioiminen koulun arjessa
- kasvun ja oppimisen esteiden, oppimisvaikeuksien ja muiden ongelmien ehkäiseminen, tunnistaminen, lieventäminen ja poistaminen mahdollisimman varhain sekä
- yhteistyön kehittäminen ja vuorovaikutuksellisen jatkumon muodostaminen esiopetuksesta perusopetukseen ja sitä kautta toisen asteen koulutukseen

1.2. Opiskeluhooltoon liittyvät suunnitelmat

Paikallisella tasolla opiskeluhoollon suunnitelmien kokonaisuus muodostuu kolmesta suunnitelmasta, jotka yhdessä ohjaavat opiskeluhoollon suunnittelua ja toteutusta. Suunnitelmat valmistellaan monialisessa yhteistyössä. Suunnitelmat ovat:

- Kittilän lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Kittilän kunnan opetussuunnitelmiin sisältyvä kuvaus oppilashuollosta (esi - ja perusopetus) ja opiskelijahuollosta (lukio)
- opiskeluhoitosuunnitelma, joka on esi-, perus- ja lukio – opetuksen yhteinen suunnitelma

1.3. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta

Opiskeluhoollon kokonaisuus tarvitsee toimiakseen kattavan johtamis - ja ohjausjärjestelmän. Se edellyttää yhteistyötä laajasti eri tasoilla ja vaatii riittävän sekä osaavan henkilökunnan, joka on perehtynyt oppilashuollon toimintaa ohjaaviin periaatteisiin, tavoitteisiin, toimintamalleihin ja arviointimenetelmiin. Lisäksi opiskeluhoollon kehittäminen vaatii lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvän tiedon keräämistä, seuranta, arviointia ja hyödyntämistä. Opiskeluhoollon palvelut ovat osa opiskeluhoollon kokonaisuutta.

1.4. Kittilän opiskeluhoitopalvelut

Opiskeluhoillon palveluilla tarkoitetaan psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja. Psykologi- ja kuraattoripalvelut ovat opiskeluhoillon psykologin ja kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla:

- 1) edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa;
- 2) tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Kouluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 16§:n mukaista kouluterveydenhuoltoa ja opiskeluterveydenhuollolla mainitun lain 17§:n mukaista opiskeluterveydenhuoltoa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa toteuttavat terveydenhoitaja ja koululääkäri.

Terveydenhuoltolain mukaisilla koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluilla:

- 1) edistetään ja seurataan oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta;
- 2) edistetään ja seurataan opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä;
- 3) tunnistetaan opiskelijoiden varhaisen tuen tarpeet ja järjestetään tarvittava tuki sekä ohjataan hoitoon ja tutkimuksiin.

Lisäksi kouluterveydenhuollossa tuetaan vanhempien ja huoltajien hyvinvointia ja kasvatustyötä. Opiskeluterveydenhuolto sisältää opiskelijan terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, jotka on järjestettävä yhtenäisenä kokonaisuutena. Koulutuksen järjestäjän on järjestettävä opiskeluhoito yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoitopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa siten, että opiskeluhollosta muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus.

1.4.1. Kuraattori – ja psykologipalvelut

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä opiskelijalle myös opiskelijan huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

Mikäli yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä opiskelijan kanssa, on opiskelijalle annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä. Opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto yhteydenotosta, jollei oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa tai muussa laissa toisin säädetä. Opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin

arvion perusteella opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa opiskelija on ohjattava saamaan muita opiskeluhoitojen palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa.

Kittilän kunnassa on kaksi psykologin virkaa/tointoa. Psykologin työ on lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen tukemista. Työ on sekä ennalta ehkäisevää että korjaavaa. Ennaltaehkäisevä työ sisältää mm oppimisvaikeuksien varhaista toteamista ja kartoittamista yhteistyössä neuvolan, päiväkodin tai koulun kanssa. Lasten kasvatukseen liittyvät keskustelut perheiden kanssa ovat myös osa ennaltaehkäisevää työtä. Lasten ja nuorten kanssa tehtävä psykoterapia edustaa psykologin työn kuntouttavaa puolta.

Koulukuraattorityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista, myönteistä kehitystä sekä edistää sosiaalista hyvinvointia. Koulukuraattori on osa koulun oppilashuollon ammattihenkilöstöä ja hänen tehtävänä on tukea oppilaita erilaisissa kouluun, kotiin, kaverisuhteisiin tai vapaa-aikaan liittyvissä elämän pulmatilanteissa.

Koulukuraattori tekee yksilö-, ryhmä- ja kouluyhteisötason työtä tukea antavien keskustelujen, neuvottelujen, ryhmä- ja verkostomenetelmien sekä konsultaation avulla. Koulukuraattori työskentelee yhteistyössä oppilaan, hänen vanhempiansa, koulun opetus- ja oppilashuoltohenkilöstön sekä tarvittavien ulkopuolisten tahojen kanssa. Oppilaan kokonaistilanteen arvioinnissa ja jatkotyöskentelyn suunnittelussa kuraattori ottaa huomioon oppilaan ja perheen näkökulmat sekä erilaiset psykososiaaliset tekijät kuten vuorovaikutussuhteet luokassa, kaveripiirissä ja kouluyhteisössä.

Koulukuraattori on mukana selvittämässä oppilaan kannalta tarkoituksenmukaisia tukitoimia ja opetusjärjestelyjä koulunkäynnin tueksi. Koulukuraattori voi työskennellä tarvittaessa yhdessä luokan kanssa luokassa tai oppilasryhmässä ilmenevien ongelmien ratkaisemiseksi.

Koulukuraattori osallistuu vanhempainiltoihin, opetus- ja kasvatustyöhön, kouluyhteisön hyvinvoinnin sekä koulun ja kotien välisen yhteistyön kehittämiseen. Koulukuraattori on mukana oppilashuollon suunnittelussa ja kehittämisessä.

Kittilässä on yksi koulukuraattorin virka. Kuraattoripalvelut ovat jatkuvasti ajanvarauksella oppilaiden saatavilla.

1.4.2. Koulu – ja opiskeluterveydenhuolto

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan terveydenhoitajan työaika koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon. Hoidon tarpeen arviointi ja hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä terveydenhuoltolain 51§:n mukaisesti.

Laajoissa terveystarkastuksissa (1., 5. ja 8. vuosiluokalla) kouluterveydenhoitaja ja lääkäri arvioivat yhdessä oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi aina myös koko perheen hyvinvointia ja vanhemmat kutsutaan mukaan. Tarkastukseen sisältyy vanhempien haastattelu sekä opettajan arvio oppilaan selviytymisestä koulussa ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa. Terveyden edistämisen lisäksi tavoitteena on tunnistaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oppilaan ja hänen perheensä erityisen tuen tarpeet ja järjestää tarvittava tuki sekä seurata tilanteen edistymistä yhdessä laaditun suunnitelman mukaisesti.

Kittilässä työskentelee kaksi kouluterveydenhoitajaa. Tällä hetkellä toisen vastuukouluina ovat Kirkonkylän sekä Kaukosen, Alakylän ja Sirkkan alakoulut. Toinen terveydenhoitaja huolehtii yläkoulun, lukion, Levi-instituutin sekä Raattaman alakoulun. Terveydenhoitaja on tavattavissa Kittilän kirkonkylän koulukeskuksessa pääsääntöisesti joka arki päivä, Sirkassa ja Levi-instituutissa kerran viikossa, Alakylässä ja Kaukosessa kerran kuukaudessa ja Raattamassa muutaman kerran lukukaudessa. Terveydenhoitajat ovat päivittäin tavoitettavissa puhelimitse. Puhelut pyritään keskittämään puhelintunneille aamuun ja iltapäivään.

Perheet tutustuvat kouluterveydenhuoltoon kouluunlähtötarkastuksessa, joka tehdään ennen koulun alkua edeltävänä kesänä. Peruskoulun aikana terveystarkastukset tehdään vuosittain. Lukiossa ja ammattiopistossa on terveydenhoitajan suorittama terveystarkastus opiskelujen ensimmäisenä vuonna sekä lääkärintarkastus toisena vuonna. Kouluterveydenhoitajat huolehtivat yhdessä lääkärin kanssa myös kutsuntatarkastukset. Kouluterveydenhoitajat osallistuvat säännöllisesti oppilashuoltotyöhön sekä eri työryhmiin.

Oppilaan sairastuessa äkillisesti koulussa opettaja tai kouluterveydenhoitaja arvioi oppilaan tilanteen ja ottaa yhteyttä vanhempiin ja avustaa tutkimuksen ja hoidon järjestämisessä. Äkilliset sairastapaukset ohjataan lääkäriin Kittilään terveyskeskukseen. Koululääkäri työskentelee noin 2 päivää viikossa koululla ja pääsääntöisesti keskittyy laajoihin terveystarkastuksiin, mutta hän tekee myös sairaanhoidollista vastaanottoa sekä on mukana monessa moniammatillisessa työryhmässä.

2. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT

2.1. Yhteisöllisen opiskeluhoollon määritelmä

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoolltoa toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat.

Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoolltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista.

2.2. Yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen

2.2.1. Opiskeluhoollon johtaminen ja ohjaus

Kittilän kunnan opiskeluhoollon ohjausryhmään kuuluvat sivistystoimenjohtaja, koulukuraattori, koululautakunnan edustaja, koululääkäri, koulupsykologi sekä opinto-ohjaaja. Ryhmän vastuuhenkilönä ja koollekutsujana sekä muistionlaatijana toimii koulukuraattori. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kokouksista laaditaan muistio, joka välitetään tiedoksi koulujen rehtoreille / johtajille. Oppilas – ja opiskelijahuoltolain mukaan opiskeluhoollon ohjausryhmä vastaa opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja *arvioinnista*. Opiskeluhoollon ohjausryhmän tehtävänä on huolehtia, että opiskeluhoolltosuunnitelmaa päivitetään ja seurata, että siinä mainitut tavoitteet ja toimet toteutuvat. Ryhmä suunnittelee tarvittavat koulutukset ja oppilashuollolliset toimenpiteet kerätyn hyvinvointitiedon (esim. kouluterveyskyselyt) pohjalta.

2.2.2. Oppilaitoskohtaiset opiskeluhoolltoryhmät ja niiden toiminta

Oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa monialainen oppilaitoskohtainen opiskeluhoolltoryhmä. Oppilaitoskohtaista opiskeluhoolltoryhmää johtaa koulutuksen järjestäjän nimeämä edustaja.

Oppilaitoskohtaisen opiskeluhoolltoryhmän vastuuhenkilönä, koollekutsujana ja muistion laatijana toimii koulun johtaja. Ryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa lukuvuodessa. Kokouksista laaditaan muistio, joka välitetään tiedoksi oppilaitoksen henkilökunnalle.

Oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitoryhmän tehtäviin kuuluvat:

1. Oppilaitoksen lukuvuosittaisen oppilashuollon toimintasuunnitelma; oppilashuoltoryhmän toimintatavat ja käytännöt.
2. Seuraavien suunnitelmien vuosittainen tarkistaminen
 - a. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.
 - b. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka – ja vaaratilanteissa.
3. KiVa – koulun tilannekartoitusten läpikäynti ja niiden pohjalta tarvittavien toimenpiteiden laadinta.
4. Kouluympäristön terveellisyyteen ja turvallisuuteen sekä koulu yhteisön hyvinvointiin liittyvien tarkastusten tulosten läpikäynti ja tarittavien toimenpiteiden laadinta.
5. Oppilaitoksen sisällä opiskeluhoollollisen yhteistyön kehittäminen
6. Opiskeluhoollon resurssitarpeen arviointi ja kohdentaminen
7. Opiskeluhoollon toteutumisen arviointi oppilaitoksen sisällä

2.3. Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

Kittilän kunnan oppilaitoksissa tehdään oppilashuollollisissa asioissa yhteistyötä ulkopuolisten tahojen kanssa. Nuorisotoimen kanssa suunnitellaan ja järjestetään yhteistyössä erilaisia ryhmäyhtymispäiviä ja – tuokioita. Kulttuuritoimen kanssa suunnitellaan yhteisiä kulttuuritapahtumia ja – vierailuja. Molempia hyödynnetään, kun pyritään ohjaamaan lasta mielekkäiden harrastusten pariin. Etsivän nuorisotyön avulla tuetaan nuoria löytämään itselle mieluisa ja sopiva jatko – opiskelupaikka. Sosiaali – ja terveystoimi ovat kiinteä osa oppilaitosten opiskeluhoollon opiskeluhoolloryhmien toiminnan kautta.

Turvallisuuteen liittyvissä asioissa tehdään yhteistyötä poliisin ja pelastuslaitoksen kanssa.

2.4. Yhteistyö nivelvaiheessa

Nivelvaiheella tarkoitetaan oppilaan siirtymistä päivähoidosta esiopetukseen, esiopetuksesta ensimmäiselle luokalle, siirtymistä toiselle opettajalle, luokka-asteelle tai toiseen kouluun. Koulunkäynnin kannalta tarpeellisen tiedon siirtäminen nivelvaiheissa on tärkeää, jotta opettaja pystyy huomioimaan oppilaan vahvuudet ja tuen tarpeet alusta asti. Yhteiset käytännöt ja moniammatillinen yhteistyö mahdollistavat oppilaan koulupolun ja oppimisen kokonaisvaltaisen seurannan esikoulusta toisen asteen koulutuksen loppuun saakka. Riittävä yhteistyö sekä joustavat ja luotettavat tiedonsiirto- ja toimintamallit auttavat myös yleisen, tehostetun tai erityisen tuen tarpeiden määrittelyssä.

Esiopetuksen kasvatuksellinen vastuu on päiväkodissa ryhmän lastentarhanopettajalla ja yksikön päiväkodinjohtajalla. Yhteistyötä tehdään lastenneuvolan ja tarvittaessa muiden eri yhteistyötahojen kanssa. Esi - ja perusopetuksen välinen yhteinen tiedonsiirtopalaveri pidetään

hyvissä ajoin esiopetusvuoden keväällä. Tarkempia oppilaskohtaisia tiedonsiirtopalavereja pidetään pitkin kevättä. Koulutulokkaiden vanhemmille pidetään vanhempainilta yhteistyössä esi- ja perusopetuksen kanssa. Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä toukokuussa.

Yläkouluun siirtyville järjestetään keväällä nuorisotoimen taholta ryhmäytymispäivä, jossa ovat mukana kuraattori, tukioppilaat, opinto-ohjaaja, ja luokanvalvojat. Tulevien seitsemäsluokkalaisten sekä vanhempien yhteinen ilta pidetään toukokuussa luokkajaon selvittyä.

Yhdeksännellä luokalla oppilaat tutustuvat toisen asteen oppilaitoksiin. Vanhemmille ja oppilaille pidetään yhteinen yhteishakuilta. Tapahtumassa oppilaitokset esittelevät toimintaansa. Opinto-ohjaaja kertoo jatko-opintoihin liittyvistä käytänteistä. Tarvittaessa järjestetään oppilaskohtaisia tiedonsiirtopalavereja perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten välillä. Koulutuspaikkaa vaille jääneille oppilaille järjestetään jälkiohjausta opinto-ohjaajan ja etsivän nuorisotyön yhteistyönä.

2.5. Oppilaitosten turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat

Opiskeluhoitosuunnitelmassa määritellään toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka – ja vaaratilanteissa.

Pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelma sisältää:

- hätätilanteen johtamisen periaatteet, toimijoiden vastuunjaon ja tehtävät
- ohjeet hätätilanteiden ennaltaehkäisyyn sekä toimintaohjeet erilaisia hätätilanteita varten
- ohjeet siitä, miten oppilaitoksessa opiskelevat pelastautuvat hätätilanteessa ulos rakennuksesta tai vastaavasti sisälle rakennukseen hätätilanteesta riippuen
- tiedottamisen ja viestinnän hätätilanteissa
- toiminnan harjoittelun ja arvioinnin

Kriisisuunnitelma

Suunnitelmassa kuvataan:

- kriisitilanteiden ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat äkillisissä kriisitilanteissa
- johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn – ja vastuunjako kriisitilanteissa ja niihin varautumisessa
- sisäisen ja ulkoisen sekä koulun ja opetuksen järjestäjän välisen tiedottamisen ja viestinnän periaatteet
- psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen
- suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille
- toimintavalmiuksien harjoittelu
- suunnitelman arviointi ja päivittäminen

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Suunnitelmassa kuvataan:

- kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäiseminen ja siihen puuttuminen
- edellä mainittujen asioiden käsittely yhteisö -, -ryhmä - ja yksilötasolla
- yksilöllinen tuki, tarvittava hoito, muut toimenpiteet ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että sen kohteena olevan osalta
- yhteistyö huoltajien kanssa
- yhteistyö tarvittavien viranomaisten kanssa
- suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille
- suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi

Työrauha – ja turvallisuussuunnitelma

Tämä suunnitelma on väistävä. Sen sisällöt löytyvät em. suunnitelmista. Lukuun ottamatta järjestysääntöjä, jotka löytyvät uudesta OPO2016.

3. YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

3.1. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon määritelmä

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia:

1. koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja
2. opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja
3. monialaista yksilökohtaista opiskeluhoolltoa

Monialaista yksilökohtaista opiskeluhoolltoa toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä ja siitä laaditaan opiskeluhoolltokertomus.

3.2. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon toteuttaminen

3.2.1. Yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen

Asian käsittely yksittäisen opiskelijan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu opiskelijan tai, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumukseen.

Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella (liite 1) hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja taikka opiskelijan läheisiä. Jos alaikäisellä tai muutoin vajaavaltaisella ei ikänsä tai kehitystasonsa vuoksi ole edellytyksiä arvioida itsenäisesti asian merkitystä, huoltaja tai muu laillinen edustaja voi antaa siihen suostumuksen hänen sijastaan.

Asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai oppilaiden läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää oppilaan tai huoltajan suostumusta.

Asiantuntijaryhmän kokoamisen tarpeen havainnut opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja sopii opiskelijan ja huoltajan kanssa, ketä ryhmään kutsutaan. Mikäli ryhmään osallistuu yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä, pyydetään asiasta kirjallinen suostumus sitä varten laaditulla lomakkeella.

3.2.2. Asiantuntijaryhmän toiminta ja opiskeluhoollon kertomuksen laadinta

Opiskeluhoollon kertomus on jatkuvaan muotoon laadittu lomake, joka täytetään aina, kun asiantuntijaryhmä kokoontuu. Opiskeluhoollon kertomus tallennetaan opiskeluhooltorekisteriin. Yksittäistä opiskelijaa tai henkilöä koskevat rekisterin tiedot ovat salassa pidettäviä.

Kouluterveydenhuollon ja lastenneuvolan henkilöstö ja psykologit kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhoollotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti opiskeluhoollon kuraattorit kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen. Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

4. OPISKELUHOOLLON YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPISKELIJOIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA

Opiskeluhoollon toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoollon palveluja.

Alaikäinen ja muu vajaavaltainen voi, ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muut henkilökohtaiset ominaisuutensa sekä asian laatu, painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhoollon asian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhoollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhoollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö.

Opiskelijoille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto käytettävissä olevasta opiskeluhoollon palveluista ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoollon palveluja. Opiskelijan ja huoltajan osallisuus opiskeluhoollon suunnitelmallisessa yhteistyössä ja opiskeluhoollon tiedottamisesta lisäävät opiskeluhoollon tuntemusta ja edesauttavat palveluihin hakeutumista.

Kittilässä opiskeluhoollotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä opiskelijoiden ja huoltajien kanssa. Yhteistyön keskeinen periaate on osapuolten välinen keskinäinen kunnioitus ja luottamus. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollotyössä hyödynnetään *Toimiva lapsi & perhe –* hankkeessa kehitettyä *Lapset puheeksi –* työmenetelmiä, jotka ovat nimenomaan lasta ja nuorta sekä huoltajia osallistavia menetelmiä. Kunnan lasten ja nuorten kanssa työskenteleviä työntekijöitä on koulutettu menetelmän osaajiksi vuodesta 2010 lähtien.

5. OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN

Opetushallitus ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos seuraavat yhteistyössä opiskeluhoillon toteutumista ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti. Koulutuksen järjestäjän on arvioitava opiskeluhoillon toteutumista ja vaikuttavuutta yhteistyössä kunnan opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa sekä osallistuttava ulkopuoliseen opiskeluhoiltoa koskevaan arviointiin. Arvioinnin keskeiset tulokset on julkistettava.

Koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä toimitettava opetushallintoviranomaiselle sekä Terveyden- ja hyvinvoinnin laitokselle opiskeluhoillon valtakunnallisessa arvioinnissa, kehittämisessä, tilastoinnissa ja seurannassa tarvittavat tiedot. Koulutuksen järjestäjä vastaa myös yhteistyössä oppilaitoksen sijaintikunnan opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa opiskeluhoillon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta. Aluehallintovirastolla on oikeus oma-aloitteisesti ottaa tutkittavaksi, onko koulutuksen järjestäjä järjestänyt oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa säädetyn opetussuunnitelman mukaisen opiskeluhoillon lain mukaisesti.

Opiskeluhoillon ohjausryhmän tärkeä tehtävä on miettiä, mitä opiskeluhoillon kannalta oleellista tietoa kunnassa tulisi kerätä ja seurata, miten tiedon kerääminen tapahtuu, millä aikataululla ja miten seurantatietoa hyödynnetään. Lisäksi tulisi miettiä miten keskeisistä seurantatiedon tuloksista tiedotetaan opettajia, oppilaita, huoltajia ja yhteistyötahoja.

Opiskeluhoitosuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta käytännössä oppilaitoksen sisällä vastaa koulutuksen järjestäjän nimeämä opiskeluhoillon vastuuhenkilö. Apuna tässä hänellä on oppilaitoskohtainen opiskeluhoiltoryhmä sekä mahdolliset opiskeluhoiltoon liittyvät tiimit.

LIITE 1

OPPILAAN SUOSTUMUS MONIALAISEN ASiantuntijaryhmän KOKOONTUMISEEN

Oppilaan nimi _____

Huolen aiheet

___ suostun / ___ en suostu siihen, että asiassani kutsutaan koolle monialainen yksilökohtainen asiantuntijaryhmä. Asiantuntijaryhmän kokoontuminen perustuu Oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin 1287/2013 19.1§ ja 19.2§.

Ryhmään saavat osallistua

		kyllä	ei
luokanopettaja / -valvoja	_____	_____	_____
erityisopettaja	_____	_____	_____
oppilaanohjaaja	_____	_____	_____
kouluterveydenhoitaja	_____	_____	_____
kuraattori	_____	_____	_____
koulupsykologi	_____	_____	_____
muu henkilö	_____	_____	_____

Kittilässä ____ / ____ 20__

Oppilaan / huoltajan allekirjoitus

LIITE 2

Sisällys

<u>1. KOULUKIUSAAMISEN EHKÄISEMINEN KITTILÄN KOULUTOIMESSA</u>	18
<u>Kiusaamisen määritelmä</u>	18
<u>Kiusaamista on:</u>	18
<u>Kiusaamisen ehkäiseminen</u>	18
<u>KiVA – koulu</u>	19
<u>Toiminta kiusaamistilanteissa</u>	19
<u>2. VÄKIVALLAN JA AGGRESSIIVISEN KÄYTTÄYTYMISEN EHKÄISEMINEN JA SIIHEN PUUTTUMINEN</u>	20
<u>3. HÄIRINNÄN EHKÄISEMINEN JA SIIHEN PUUTTUMINEN</u>	20
<u>Häirinnän määritelmä</u>	20
<u>Häirinnän ehkäiseminen</u>	20
<u>Häirintään puuttuminen</u>	21
<u>4. YHTEYDENOTTOTAVAT KOTIIN JA YHTEISTYÖ</u>	21
<u>5. YHTEISTYÖ VIRANOMAISTEN KANSSA</u>	21
<u>6. SUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN JA PEREHDYTTÄMINEN</u>	21
<u>7. SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA, SEURANTAAN LIITTYVÄ KIRJAAMINEN JA ARVIOINTI</u>	22

1. KOULUKIUSAAMISEN EHKÄISEMINEN KITTILÄN KOULUTOIMESSA

Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Kaikilla koulun aikuisilla on velvollisuus toimia kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän estämiseksi ja vähentämiseksi.

Kiusaamisen määritelmä

Kun yksi tai useampi ihminen toistuvasti ja pidemmän ajan kuluessa kohdistaa tietoista ja aktiivista kielteistä käytöstä yhtä tai useampia kohtaan tai sulkee heidät pois joukosta.

Kaikki koulussa tapahtuva aggressiivinen käyttäytyminen ei ole koulukiusaamista. Kiusaamisena pidetään sitä, kun yksi ja sama oppilas joutuu toistuvasti ja systemaattisesti toisten tahallisen ja kielteisen toiminnan kohteeksi. Tällä tarkoitetaan toimintaa, jolla pyritään haittaamaan tai vahingoittamaan tai aiheuttamaan pahaa mieltä jollekin toiselle. On huomattava, että myös opettaja tai muu henkilökuntaan kuuluva voi joutua kiusaamisen kohteeksi.

Kiusaamista on:

- tavaroiden piilottelu tai luvatta ottaminen
- hakkaaminen, tyrkkiminen, potkiminen, nipistely, maahan kaataminen, kamppaaminen, tukasta vetäminen ja kaikki muu käsiksi käyminen eli fyysinen kiusaaminen (kiusaamiseksi luokitellaan myös väkivalta, joka naamioidaan urheiluksi tai leikiksi)
- pilkkaaminen, haukkuminen, lällätys, ilkkuva matkiminen, toisen ulkomuodon tai tekemisten jatkuva kommentoiminen, kikattelu, pilkallinen nauru
- pelottelu, uhkailu, pettäminen, perättömien juttujen keksiminen eli sanallinen kiusaaminen
- toisen yllyttäminen yhtä vastaan, yksin jättäminen tai leikeistä pois jättäminen ilman syytä, ilmeily, huokailu, merkitsevien silmäysten vaihtaminen jonkun kanssa, toisen kohtelemineen kuin ilmaa eli hiljainen kiusaaminen

Kiusaamisen ehkäiseminen

Koulussamme vahvistamme oppilaiden kiusaamisen vastaisia asenteita. Saatamme säännöt selvästi tiedoksi oppilaille ja koteihin. Kiusaamiseen liittyvistä käytänteistä tiedotetaan huoltajia syyslukukauden alussa. Oppilaita valvotaan kouluaikana. Luokissa luokanvalvoja, opettajat ja oppilashuoltoryhmän jäsenet käsittelevät kiusaamiseen liittyviä asioita säännöllisin väliajoin. Kiusaamiseen puututaan aina ja tietoon tulleet kiusaamistapaukset kirjataan.

KiVA – koulu

Koulumme on syksystä 2009 alkaen mukana valtakunnallisessa KiVa Koulu -ohjelmassa, jonka tavoitteena on ennaltaehkäistä ja vähentää koulukiusaamista. KiVa Koulu on opetusministeriön rahoituksella Turun yliopistossa kehitetty toimenpideohjelma, jonka on todettu vähentävän kiusaamista ja lisäävän kouluhyvinvointia. KiVa on lyhenne sanoista Kiusaamisen Vastainen tai Kiusaamista Vastustava.

Koulussamme toimii KiVa - tiimi, jonka tehtävänä on yhdessä opettajan kanssa puuttua koulussa esiintyviin kiusaamistapauksiin.

Yksittäiset riidat ja konfliktit selvitetään koulussa keskustelemalla. Mikäli kyseessä on toistuva kiusaaminen, asia viedään KiVa - tiimiin käsiteltäväksi. KiVa Koulu – ohjelmaan voit tutustua sivuilla www.kivakoulu.fi.

Toiminta kiusaamistilanteissa

Kiusaamiseen puututaan heti ja noudatetaan seuraavia ohjeita: (ensisijaisena vastuuhenkilönä on henkilö, joka on ensimmäisenä tilanteessa mukana)

- Keskustellaan asianosaisten kanssa ja selvitetään tilanteen kulku
- Kirjataan tapahtumat KiVa -kaavakkeeseen, joka talletetaan KiVa – kansioon.
- Järjestetään osapuolien kuuleminen ja sovitaan, että kiusaaminen loppuu ja tehdään selväksi kiusaajalle, mitä tapahtuu jatkossa, jos sopimus ei pidä
- Sovitaan seurannasta
- Ilmoitetaan asiasta kohteen ja vakavuusasteen mukaan huoltajalle, koulukuraattorille jne.
- Suoritetaan asianmukaiset rankaisutoimet
- Seurataan, toistuuko tilanne

Jos tilanne toistuu, pyydetään kiusaajan huoltajat tulemaan koululle ja selvittämään tilannetta ja pohtimaan, mitä tehdään seuraavaksi. Vakavammassa tapauksissa arvioidaan myös lastensuojelun ja poliisin tarve.

2. VÄKIVALLAN JA AGGRESSIIVISEN KÄYTTÄYTYMISEN EHKÄISEMINEN JA SIIHEN PUUTTUMINEN

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus määrätä häiritsevä opiskelija poistumaan luokasta tai muusta tilasta, jossa järjestetään opetusta taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta. Rehtori ja opettaja voivat opiskelijaa poistaessaan käyttää sellaisia tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai häirinnän vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. (POL 36 b § 2003) Kun oppilas poistetaan opetustilasta, hänet ohjataan kanslian valvontaan ja oppilaan huoltajaa informoidaan tilanteesta mahdollisimman pian.. Oppilaan huoltajalle ilmoitetaan myös, jos tilanne vaatii oppilaan opetuksen epäämistä eli oppilaan lähettämistä loppupäivän ajaksi kotiin. Voimakeinojen käyttö on aina kirjattava ja kirjaus toimitettava rehtorille, joka arkistoi selostuksen.

3. HÄIRINNÄN EHKÄISEMINEN JA SIIHEN PUUTTUMINEN

Häirinnän määritelmä

Sukupuolista häirintää on ei - toivottu huomio, joka liittyy sukupuoleen, esimerkiksi halventava tai alentava puhe toisen sukupuolesta, sukupuoleen liittyvä kiusaaminen, teot, jotka saavat tuntemaan itsensä noloksi, pelokkaaksi, loukkaantuneeksi tai vihaiseksi.

Seksuaalista häirintää on muun muassa vihjailu ja seksuaalisesti värityneet vitsit, vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat puheet ja kysymykset. Ehdottelu, vaatiminen ja fyysinen koskeminen sekä raiskaus tai sen yritys ovat seksuaalista häirintää. Häirintä voi tapahtua myös puhelimen ja netin välityksellä. Sukupuolinen huomio muuttuu häirinnäksi silloin, kun sitä jatketaan, vaikka huomion kohde ilmaisisi sen olevan epämiellyttävää. Seksuaalista häirintää ei koulussamme hyväksytä, vaan asiaan puututaan välittömästi.

Jokaisella on oikeus ihmisarvon loukkaamattomuuteen ja henkilökohtaiseen koskemattomuuteen. Loukkaavaa käytöstä ei koulussamme hyväksytä, vaan siihen puututaan välittömästi. Loukkaavana käytöksenä pidetään mm. nimittelyä, kieltäytymistä työskentelemästä toisen kanssa, eristämistä ja toisen henkilön vähättelemistä. Rasististen viestien lähettäminen on erittäin loukkaavaa käytöstä. Jatkuvasta rasistisesta toiminnasta koulu tekee ilmoituksen poliisille. Rasistiset merkit ja eleet ovat kiellettyjä koulussa. Niitä ei saa tehdä eikä esittää koulussa.

Häirinnän ehkäiseminen

Häirintää pyritään ennaltaehkäisemään seuraavin toimenpitein:

- Jokaisessa luokassa keskustellaan häirintään liittyvistä asioista.

- Erityisesti kiinnitetään huomiota uusien oppilaiden sopeutumiseen kouluun.
- Osallistumme KIVA - koulutoimintaan, jonka yhtenä tavoitteena on häirinnän ehkäiseminen.

Häirintään puuttuminen

(ensisijaisena vastuuhenkilönä on henkilö, joka on ensimmäisenä tilanteessa mukana)

- Keskustellaan asianosaisten kanssa ja selvitetään tilanteen kulku
- Kirjataan tapahtumat
- Järjestetään osapuolien kuuleminen ja sovitaan, että häirintä loppuu ja tehdään selväksi, mitä tapahtuu jatkossa, jos sopimus ei pidä
- Sovitaan seurannasta
- Ilmoitetaan asiasta vakavuusasteen mukaan huoltajalle, koulukuraattorille jne.
- Suoritetaan asianmukaiset rankaisutoimet
- Opettaja / koulukuraattori huolehtii, että sekä uhri että tekijä saavat tarvitsemansa tuen
- Seurataan, toistuuko tilanne. Jos tilanne toistuu, pyydetään kiusaajan huoltajat tulemaan koululle selvittämään tilannetta ja pohtimaan, mitä tehdään seuraavaksi. Vakavammissa tapauksissa arvioidaan myös lastensuojelun ja poliisin tarve.

4. YHTEYDENOTTOTAVAT KOTIIN JA YHTEISTYÖ

Suunnitelmasta tiedotetaan syksy aikana syystiedotteessa tms. Koteja kannustetaan ottamaan yhteyttä koulun henkilökuntaan välittömästi, kun koti saa tietää ei – toivotusta käyttäytymisestä. Koulun henkilökunta on velvollinen pitämään oppilaiden huoltajat ajan tasalla koulussa sattuneista ao. oppilasta koskevista selvittelyistä. Yhteydenottokanavat ovat puhelin ja wilma. Koulun henkilökunnan on muistettava tiedottamiseen liittyvät salassapitosäädökset.

5. YHTEISTYÖ VIRANOMAISTEN KANSSA

Koulu pitää yhteyttä viranomaisiin ensisijaisesti kiusaamis -, häirintä – ja väkivaltatilanteita ennaltaehkäisevässä mielessä. Akuuteissa tilanteissa rehtori arvioi tilannekohtaisesti, tarvitaanko viranomaisen apua.

6. SUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN JA PEREHDYTTÄMINEN

Suunnitelmasta tiedotetaan oppilaita, huoltajia ja koulun henkilökuntaa lukuvuoden alussa. Tiedottamisesta huolehtii rehtori. Suunnitelma on luettavissa peda.net - sivuilla.

7. SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA, SEURANTAAN LIITTYVÄ KIRJAAMINEN JA ARVIOINTI

Suunnitelma päivitetään vuosittain syyslukukauden aikana, toteutumista seuraa opiskelijahuollon koulukohtainen työryhmä vuosittain laadittavassa toimintakertomuksessa. Arvioinnin suorittaa opiskelijahuollon ohjausryhmä.